

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet

Pb 8036 Dep

0030 OSLO

Deres ref: 14/3351 3
Vår ref: 14/2795-2/EPAM/THBA
Dato: 20.03.2015

Høringsuttalelse NOU 2014:8 Tolking i offentlig sektor - et spørsmål om rettssikkerhet og likeverd

Takk for anledningen til å mene noe om denne utredningen.

Folkehelseinstituttet har fokusert på kapittel 5.2 Helse og omsorgssektoren, kapittel 5.3 Barnevernet og kapittel 5.4 Barnehage og skole.

Vi er enige i virkelighetsbeskrivelsen av nåsituasjon og utfordringene i disse sektorene. Vi ønsker allikevel å bemerke at selv om det er fremsatt forslag om en rekke tiltak, er det ingen tiltak som spesifikt tar tak i de særegne utfordringene som kjennetegner disse sektorene. Særlig innenfor helse- og omsorgssektoren og i barnevernet vil det være situasjoner av til tider svært sensitiv karakter hvor vi mener det er behov for særskilte tiltak. Overfor personer med psykiske lidelser eller ruslidelser vil myndighetspersoner og helsepersonell stå overfor utfordringer som særlig gjelder disse gruppene.

Vi vil fremheve betydningen av følgende:

1. Tolk må ha kompetanse innen fagområdet psykiatri og ha kjennskap til psykiatriske diagnoser. Dette er viktig både for å kunne formidle budskap fra helsepersonell til minoritetsspråklig pasient, men også for å forstå betydningen av korrekt formidling av pasientens utsagn selv om de kan virke forvirrende da slike utsagn kan være knyttet til symptomer på psykose, traumer eller paranoide vrangforestillinger. Helsepersonell må kunne identifisere symptomer på slike tilstander.
2. Bruk av skjerm- eller telefontolking kan, i tillegg til nåværende begrunnelser, også begrunnes med at tolking i helsesammenheng innebærer formidling av sensitiv informasjon. Den minoritetsspråklige kan ha motforestillinger mot å oppgi sensitiv informasjon om seg selv eller familiemedlem dersom tolken er kjent i det minoritetsspråklige miljøet.
3. Når det gjelder bruk av tolk i terapissammenheng, er det et poeng å bruke samme tolk hver gang for å sikre kontinuitet og trygghet.

4. Utredningen påpeker at bruk av familiemedlem, særlig mindreårig/barn, som tolk ikke er anbefalt. Vi støtter dette, og vil understreke at det kanskje bør komme tydeligere frem at barn ikke skal benyttes som tolk. I tillegg er det viktig å være klar over at bruk av familiemedlem som tolk kan være direkte farlig i møte med helsepersonell (f.eks. legevakt) der det kan være spørsmål om vold. Dersom voldsutøver brukes som tolk vil ikke andre i familien kunne være ærlige uten fare for seg selv eller andre familiemedlemmer.

Vennlig hilsen

Ellinor F. Major
Divisjonsdirektør

Sign.
Therese Wardenær Bakke
Seniorrådgiver